

reau og Generaltolddirektoratet. Det er i nøjeste Forbindelse med § 37. Her vil man altsaa have det ordnet saaledes, som § 37 bestemmer, men i Sverige gør man det saaledes: — Er det derefter tilladt at gaa videre?

Formanden: Ja, om den foreliggende Sag er det tilladt at gaa videre.

Fraenkel: Altsaa, det var en Fejl af mig, at jeg glemte, at det, jeg var inde paa, refererer sig til § 37, jeg beder den højtærede Formand meget undskyldte, det var som sagt min Fejl.

§ 37 ønsker et Materiale fra de industridrivende til Bearbejdelse i statistisk Bureau, paa Grundlag af hvilket man mener en anden Gang maaske bedre at kunne træffe de handelspolitiske Foranstaltninger, som man saa vil forelægge Tinget. Andre Steder retter man ligeledes en Henvendelse til de erhvervsdrivende, og man har altsaa i Sverige gjort det i den Form, hvoraf jeg oplæste to Punkter. Jeg skal derefter gaa over til det tredie: „Har den i de senere Aar gældende . . . .

Formanden: Jeg vil advare mod denne Oplæsning.

Fraenkel: Undskyld, jeg hørte ikke den højtærede Formand.

Formanden: Jeg advarer det ærede Medlem mod at læse op.

Fraenkel: Jeg tillader mig at spørge: Forbyder den højtærede Formand det? (*Formanden:* Ja). Ja, saa er jeg nødt til at bøje mig, jeg vover ikke at sætte mig op derimod, men jeg beklager det i meget høj Grad; thi dette Spørgeskema, som jeg her har villet give Dem Indholdet af, er ganske overordentlig betydningsfuldt for Forstaaelsen af den Maade, hvorpaa man i andre Lande henvender sig til de erhvervsdrivende, naar man vil have Oplysning af dem. Spørgeskemaet staar til den højtærede Finansministers Disposition, og naar han har læst det igennem, tror jeg, den højtærede Finansminister vil indrømme mig, at Tonen i denne Henvendelse til de erhvervsdrivende er en ganske anden end den, der gaar gennem § 37. Jeg tror, at den højtærede Finansminister saa vil indrømme mig, at man i dette Skemas Form i ganske anden Grad end ved § 37 føler, at de Myndigheder, der her henvende sig til de erhvervsdrivende, stille sig paa

Erhvervslivets Standpunkt. De staa ikke paa den døde Toldtarif med de døde Tal og med de døde Kolonner, men de staa paa det levende Livs Standpunkt. De gaa ud fra dette, at Toldtariffen i sig selv ikke er andet end Linier og Streger; men at det gælder om at faa disse Linier og Streger og Tal til at passe paa det levende Liv. Derfor sige de: vær saa god at sige os jeres Mening om, hvordan det skal gøres; vi ville ikke altid følge jer, det gøre vi paa ingen Maade, men vi ønske at faa et ordentligt Materiale, som vi ere i Stand til at arbejde sammen, og ud af hvilket vi kunne danne os en Mening, som kommer til os fra Livet. De blive altsaa ikke siddende oppe i deres Bureau for derudfra at tumle med Tal og Erhverv.

Og den Vej, man er gaaet i Sverige gennem Udsendelsen af dette Spørgeskema, er paa ingen Maade noget enestaaende. Fra den tyske Regering er der i Anledning af de begyndte Forhandlinger eller de Forhandlinger, man muligvis ønsker at begynde mellem Danmark og Tyskland om en Handelstraktat, sendt et lignende Spørgeskema ud til de erhvervsdrivende, i hvilket man anmoder dem om paa det nøjeste at sige, hvorledes de ønske, at Bestemmelserne i en Handelstraktat skulle falde ud. Man spørger dem, hvad de have at frygte for i Henseende til Konkurrence i Danmark; man spørger dem om, hvilke Produktionsbetingelser i Danmark der muligvis er bedre dér fremfor dem, de have i Tyskland, man spørger dem om en hel Del detaillerede Ting, som man ønsker Svar paa, for derigennem, inden man træffer en saadan handelspolitisk Foranstaltning, som en Handelstraktat er, at være klar over, hvad Erhvervslivet ønsker, det Erhvervsliv, som man der jo meget godt ved er Kilden til Statens og al mulig anden Velstand og er det, som der i allerførste Linie maa tages Hensyn til, hvad enten der er Tale om Landbrug eller Handel eller Industri. Man vil vide, hvordan de Folk stille sig, og man vil fremfor alt undgaa en rent bureaukratisk Ordning af disse Forhold.

Her blev ved denne Sags 1ste Behandling talt, og der blev ligeledes i Gaar flere Gange fra forskellige ærede Talere talt om naturlige og unaturlige Erhverv og om Industrien som noget unaturligt for Landet. Jeg ved ikke, hvordan man ser paa, hvad der er naturligt eller unaturligt; jeg ved ikke, om nogen tror, at vi Mennesker her, som vi staa og gaa, ere naturlige i samme Forstand som den, i hvilken det primitive Menneske var naturligt.